

در این شماره می‌خوانید:

- گزارشی از همایش فلسفه علم / ص: ۲
- گزارشی از پنجمین همایش انجمن / صص: ۵-۳
- صور تجلسه هیئت مدیره انجمن / ص: ۶
- گزارش / ص: ۷-۸
- معرفی ماکسین گرین / ص: ۸
- معرفی تازه‌های کتاب / ص: ۹

وقتی که باغبان غنچه‌های رامی چینند...

برادر عزیز جناب آقای دکتر علوی و خواهر گرامی سرکار خانم دکتر کلانتری؛ این خبر رنج آور نه تنها شما که ما را نیز در بهت و حیرت فرو برد. من نیک می‌دانم که انس دیرینه شما به «عرفان» نمی‌گذارد که باور کنید او را برای همیشه از دست داده‌اید. هر روز و هر لحظه، در هر گوشه و هر کنار، او را حس می‌کنید، اما سوگمندانه در می‌یابید که او دیگر در کنار شما نیست. چکیده منطق دنیا همین دو واژه است: پیوست و گسست؛ قربیت و غربیت؛ حضور و احتضار.

پیوست، قربیت یا حضور، انس می‌آفریند و آرامش؛ چنان که گسست، غربیت یا احتضار، یأس می‌زاید و رنج. ما فرزندان دنیابیم و بر روی این دو زانوی منطق مام خود، بزرگ می‌شویم. از این رو، ما را در دنیا

گزیری نیست از این که همواره به سعی میان پیوست و گسست گام بزنییم و هزاربار، فاصله میان انس و یأس را برویم و بازآییم. همین که انس ژرف و گسترده عرفان، همه جان شما را تسخیر کرد و جای جای خانه شما را به عطر خود آغشت، فصل جدایی فرامی‌رسد و یأس و رنج در کمین شما می‌نشیند و در آغاز، از این همه، چاره‌ای نمی‌یابید. این سرشت خانه کوچک ما یعنی دنیاست و حاصل نگاه نزدیک بینی است که در این خانه می‌یابیم. اما ماوای بزرگ‌تری وجود دارد که ما و خانه

کوچک ما را در برگرفته است. اگر چشم به افق بدوزیم و دور را بنگریم، خود را در ماوای بزرگ‌تر خواهیم یافت. منطق این ماوا، وارونه منطق دنیاست و از آنجا که منطق دنیا خود وارونه است، منطق ماوای بزرگ‌تر راست درمی‌آید و بر روی پاهایش می‌ایستد؛ درست همان گونه که صورت‌های چیزها در کاسه کوچک چشم ما وارونه می‌افتند اما همین وارونگی، در قالب کلان پیکر ما راست درمی‌آید و ما چیزها را نه واژگون بر سر بلکه استوار بر پا می‌بینیم.

حال اگر منطق دنیا را که بر پیوست و گسست استوار بود، در قاب و قالب کلان ماوای بزرگ‌تر قرار دهیم، دو پاره آن واژگون می‌شوند و به صورت گسست و پیوست نمایان می‌گردند. در آغاز، «من» و «ما» از طریق گونه‌ای از گسست (و نه گسیخت) از کلان هستی، «من» و «ما» می‌شویم، و سپس نوبت پیوست فرا می‌رسد؛ پیوست قطره‌های فروپاشیده به آبشار هستی. پس آنچه در منطق دنیا «گسست» می‌نمود، اکنون «پیوست» خواهد بود؛ آنچه «از دست رفتن» می‌نمود، اکنون «به دست آمدن» خواهد بود. این وارون سازی وارونه‌ها همچنان که هر چیزی را در جای خود و بر پای خود استوار می‌سازد، سرانجام اضطراب و اندوه شما را نیز به آرامش و نشاط بدل خواهد کرد. نیک می‌دانم که بارها از خود می‌پرسید و خواهید پرسید: «چرا این غنچه نوشکفته نباید فرصت شکفتن می‌یافت؟» آری این پرسشی برآمده از منطق دنیاست که در طبیعت نخستین ما ریشه دارد و تا بدین جا طبیعی است و بی‌تردید پرسیده می‌شود. اما به هر روی، حاصل این منطق آن است که نخست پدیده‌های را به عنوان «گسست تلخ» معنا می‌کند و سپس ما را در توفان سهمگین رنج آن تنها می‌گذارد و می‌گذارد. حال اگر این

ارادتمند
خسرو باقری
یازدهم تیر ۱۳۹۳ / چهارم رمضان ۱۴۳۵

سرکار خانم دکتر **افضل السادات حسینی** بدین وسیله درگذشت مادر بزرگوارتان را به شما و خانواده محترم، تسلیت عرض نموده و از خداوند منان برای آن مرحومه طلب مغفرت و رحمت می‌کنیم.

از طرف اعضای انجمن فلسفه تعلیم و تربیت

جناب آقای دکتر **سید حمیدرضا علوی** بدین وسیله درگذشت فرزند گرامیتان را به شما و خانواده محترم، تسلیت عرض نموده و از خداوند منان برای آن مرحوم طلب مغفرت و رحمت می‌کنیم.

از طرف اعضای انجمن فلسفه تعلیم و تربیت

به همت هسته پژوهشی فلسفه علم دانشگاه فردوسی مشهد، نخستین همایش "فلسفه علم" یکشنبه ۱۱ خرداد ۱۳۹۳ در این دانشگاه برگزار شد. در این همایش یک روز صاحب نظران در باب فلسفه

گزارشی از نخستین همایش "فلسفه علم" در دانشگاه فردوسی مشهد

تنظیم: الهام صباحی (کارشناس ارشد فلسفه تعلیم و تربیت)

بررسی مکاتب موجود، ایشان با مقاله‌هایی از ۲+۲ همیشه برابر ۴ نیست، این موضوع را مطرح کردند که ریاضیات پدیده‌ای "اجتماعی، تاریخی و فرهنگی" قلمداد می‌شود.

دکتر کامران شریفی، دبیر اجرایی همایش، نیز به بحث "ضرورت

آموزش فلسفه علم در علوم پزشکی" پرداخت. وی در سخنرانی خود، به صورت بسیار جالبی با استفاده از مفاهیم فلسفی و روش فلسفی، مسائلی در علوم دامپزشکی را بررسی نمود تا ضرورت آموزش فلسفه علم در علوم پزشکی تبیین و کاربردی را نشان دهند.

جهانگیر مؤذن زاده، دانشجوی دکتری فلسفه علم دانشگاه شریف، به عنوان آخرین سخنران این همایش، "جغرافیای فلسفه علم، فلسفه تحلیلی و فلسفه قاره‌ای" را به عنوان موضوع سخنرانی برگزیده بود. ایشان در ابتدا با اشاره به اینکه مرزبندی و تقسیم بندی جامع و مانع در فلسفه امکان پذیر نیست، به بیان سیر تاریخی فلسفه تحلیلی و میانی و اندیشه‌های فیلسوفان مطرح این مکتب پرداخت و سپس تقابل آن را با فلسفه قاره‌ای مورد بررسی قرار داد.

لازم به ذکر است هسته پژوهشی "فلسفه علم" دانشگاه فردوسی مشهد، با هدف آشنا کردن متخصصین حوزه‌های مختلف علمی با مسائل بنیادین و فلسفی حوزه‌های تخصصی مربوطه چندی است فعالیت خود را آغاز نموده است. با توجه به این هدف، این هسته بر آن است که محیطی را برای تبادل نظر بین متخصصان علاقه‌مند فراهم آورده که برگزاری کارگاه‌ها و هم‌اندیشی‌های پژوهشی و آموزشی از همین جمله است. برای کسب اطلاعات بیشتر می‌توانید به تارنمای این هسته مراجعه فرمایید:

<http://profsite.um.ac.ir/~math/philosophy-of-science.htm>

همایش ششم هم‌کلید خورد...

گیرد تا پیش نویس آن برای بحث در کمیته علمی همایش آماده گردد.

لازم به ذکر است در دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی دانشگاه شهید بهشتی در مقطع کارشناسی "ارشته مدیریت و برنامه ریزی آموزشی"، در مقطع کارشناسی ارشد رشته‌های "مدیریت آموزشی، مدیریت و برنامه ریزی آموزش عالی، آموزش و بهسازی منابع انسانی، برنامه ریزی درسی، تاریخ و فلسفه آموزش و پرورش و آموزش بزرگسالان" و در مقطع دکتری رشته‌های "مدیریت آموزشی، مدیریت آموزش عالی، برنامه ریزی توسعه آموزش عالی، برنامه ریزی درسی در آموزش عالی و برنامه ریزی درسی" ارائه می‌گردد.

همایش‌های انجمن فلسفه تعلیم و تربیت ایران به ششمین ایستگاه خود رسید. این همایش انشاله در نیمه دوم سال ۱۳۹۴، با موضوع "فلسفه آموزش عالی" در دانشگاه شهید بهشتی برگزار خواهد شد.

مقدمات اولیه برگزاری همایش در حال انجام است. از همین جمله، اولین جلسات کمیته دانشجویی همایش در تیرماه ۹۳ تشکیل شده است. در این جلسات که با حضور جمعی از دانشجویان علوم تربیتی دانشگاه شهید بهشتی و فعالان سایر دانشگاه‌ها و خانم دکتر علم‌الهدی برگزار شده، درباره فعالیت‌های کمیته دانشجویی بحث‌های مطرح شد. از جمله مقرر گردید این کمیته برای پررنگ شدن همایش به تولید محتوای تخصصی در موضوعات مرتبط با همایش بپردازد. همچنین مقرر شد ویرایش اول محورها همایش مورد بررسی قرار

فلسوفان تربیت ایران در دانشگاه شهید باهنر کرمان

دکتر مراد یاری دهنوی

عضو هیئت علمی دانشگاه شهید باهنر کرمان

مجموعه تاریخی گنجعلیخان، بازدید و زیارت آستانه

عارف بزرگ شاه نعمت الله ولی و بازدید از باغ زیبای شاهزاده ماهان به همراه توضیحات تاریخی و فرهنگی یکی از خبره ترین راهنمایان تورهای گردشگری کرمان برنامه های فرهنگی و تفریحی جنبی همایش فلسفه تربیت در دیار کرمان بودند که با استقبال مخاطبان همراه شدند چنانکه اغلب آن ها، از این همه زیباییهای کرمان، دچار شگفتی شده و اظهار بی اطلاعی می کردند.

به لطف خدا، برپایی این همایش شکوهمند که موجب شکل گیری نگرشی جدید به قابلیت های کرمان و دانشگاه شهید باهنر در فلسفه تربیت ایران شد، بهانه ای گردید تا اساتید گروه فلسفه تعلیم و تربیت دانشگاه شهید باهنر کرمان و انجمن فلسفه تعلیم و تربیت ایران، شاخه تربیت اسلامی کرمان را راه اندازی و با توکل به خدا فعالیت های آن را در حوزه فلسفه تربیت استان نهادینه نمایند.

علاقه مندان جهت تهیه کتابچه چکیده مقالات همایش، یادنامه زنده یاد صنعتی و فیلم های آموزشی کارگاه های آن می توانند به دبیرخانه همایش واقع در پژوهشکده فرهنگ اسلام و ایران دانشگاه شهید باهنر کرمان مراجعه نمایند.

در پایان ضمن شکرگزاری به درگاه خدا جهت توفیق گشودن و برچیدن سفره تربیت دینی و اخلاقی این همایش، از همه دانشجویان عزیز و گمنام، اساتید بزرگوار و همه کسانی که برای برپایی این همایش، قدمی برداشتند و قلمی زدند، سپاسگزاری می کنم و امیدوارم رنگ و بویی خدایی هستی شان، در این سرای گذرای دنیا، به یادگار باقی بماند. در این راستا، واجب می دانم به نیابت از دکتر سید حمیدرضا علوی (دبیر علمی همایش) و خود به عنوان دبیر اجرایی آن، از حمایت بی دریغ ریاست سابق پژوهشکده فرهنگ اسلام و ایران جناب آقای دکتر بصیری و ریاست فعلی آن جناب آقای دکتر بهرامی، قدردانی وافر داشته باشم.

همه توفیق ها از اوست که گفت:

صِبْغَةَ اللَّهِ وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ اللَّهِ صِبْغَةً وَنَحْنُ لَهُ عَابِدُونَ.

کارگاه ها در دو نوبت برگزار شدند.

یکی از سنت های حسنه و ابتکاری دبیرخانه همایش، فراخوان ارسال یک نسخه از آثار جدیدالتالیف اساتید و متخصصان فلسفه تربیت و رشته های مرتبط با آن جهت برپایی نمایشگاه تخصصی در حاشیه برنامه های این همایش بود که به لطف خدا و همت اساتید مورد استقبال قرار گرفت. نزدیک به ۱۰۰ عنوان کتاب در این نمایشگاه عرضه شد و پس از آن طبق اعلام قبلی دبیرخانه همایش، این آثار به نیابت از مؤلفان آن ها به عنوان باقیات الصالحات، به کتابخانه دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه شهید باهنر کرمان اهدا گردید.

از دیگر اقدامات ماندگار و بسیار مؤثر برنامه های جنبی این همایش، برپایی نکوداشت زنده یاد علی اکبر صنعتی کرمانی، بنیان گذار نخستین پرورشگاه ماندگار ایران معاصر در اختتامیه همایش بود. در این راستا، دبیرخانه همایش با تلاش وافر، یادنامه وزینی با یادداشت هایی از اساتید فلسفه تربیت ایران و دانشگاه شهید باهنر کرمان در مورد شخصیت و اندیشه زنده یاد علی اکبر صنعتی تهیه نمود و با کمک بنیاد خیریه فرهنگی و تربیتی علی اکبر صنعتی به زیور طبع آراست که یک نسخه از آن به همه شرکت کنندگان اهدا گردید. اغلب مهمان های همایش، برپایی این نکوداشت و یادنامه آن را کاری بسیار ارزشمند در معرفی مفاخر تربیتی در گفتمان رشته فلسفه تعلیم و تربیت ایران قلمداد نمودند که می تواند از ابتکارات دانشگاه شهید باهنر و به عنوان الگویی برای معرفی و نکوداشت مفاخر تربیتی سایر استان های کشور عزیزمان ایران باشد و زمینه شکل گیری هویتی اسلامی- ایرانی برای دانشجویان رشته علوم تربیتی و فلسفه تربیت را فراهم سازد.

دبیرخانه همایش، جهت معرفی فرهنگ اصیل کرمانی و قابلیت های آن، مکان هایی را برای بازدید مهمان های همایش در عصر روزهای برگزاری همایش و جمعه ۲ خرداد در نظر گرفته بود. بازدید از موزه "آگیرا" (موزه عکس ها و اسناد تاریخ آموزش و پرورش ایران در کرمان)، زیارت مقبره مشتاقیه، بازدید از موزه هنرهای معاصر صنعتی (پس از برپایی نکوداشت زنده یاد علی اکبر صنعتی)، بازدید از

در سایه سار ابر رحمت خدا، بعد یک سال تلاش و پوییدن دانشجویان و اساتید گروه فلسفه تعلیم و تربیت دانشکده ادبیات و علوم انسانی، سفره پنجمین همایش ملی انجمن فلسفه تعلیم و تربیت ایران با عنوان فلسفه تربیت دینی و تربیت اخلاقی در روزهای ۳۰ اردیبهشت تا ۱ خرداد در ساحل زاینده رود حکمت اندوزی زنده یاران علیرضا افضلی پور و محمدجواد باهنر، گشوده و برچیده شد.

طی سالی که گذشت، نزدیک به ۶۰۰ چکیده تفصیلی از اغلب اساتید و دانشجویان فلسفه تعلیم و تربیت سراسر ایران، به دبیرخانه این همایش ارسال گردید که پس از داوری ۲۷۴ چکیده پذیرش نهایی و در کتابچه چکیده مقالات همایش به همراه چکیده سخنران های اصلی همایش به حجم ۱۰۰۰ صفحه به چاپ رسید.

تعداد اصل مقالات ارسالی به دبیرخانه همایش حدود ۲۱۰ اصل مقاله بود که پس از دو روز داوری متمرکز در تهران و تکمیل فرآیند داوری در کرمان، ۴۰ مقاله برای ارائه به صورت سخنرانی و ۱۰۰ مقاله برای ارائه به صورت پوستر انتخاب شدند و ۷۰ مقاله در اولویت پذیرش قرار نگرفتند.

دکتر خسرو باقری از دانشگاه تهران و حجت الاسلام دکتر سید احمد رهنمایی از مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره) قم سخنران های اصلی داخلی این همایش بودند و دکتر آن پیلگرن از دانشگاه استکهلم سوئد، پروفیسور توماس استونهم از دانشگاه یورک انگلستان و گروه سه نفره هارون شیخ، لونتیس کنوپ و ماریا جانسنس از کشور هلند، سخنران های اصلی خارجی این سفره تربیت دینی و تربیت اخلاقی بودند که هر کدام از منظری خاص، بحثی درباره یکی از موضوع مرتبط با همایش مطرح نمودند.

یک روز قبل از همایش، یعنی در ۳۰ اردیبهشت، ۹ کارگاه تخصصی در حوزه فلسفه تربیت دینی و تربیت اخلاقی توسط اساتید داخلی و خارجی همایش در پژوهشکده فرهنگ اسلام و ایران و دانشکده ادبیات و علوم انسانی، برگزار گردید که با استقبال چشمگیر علاقه مندان حوزه فلسفه تربیت از سراسر کشور همراه بود چنان که اغلب این

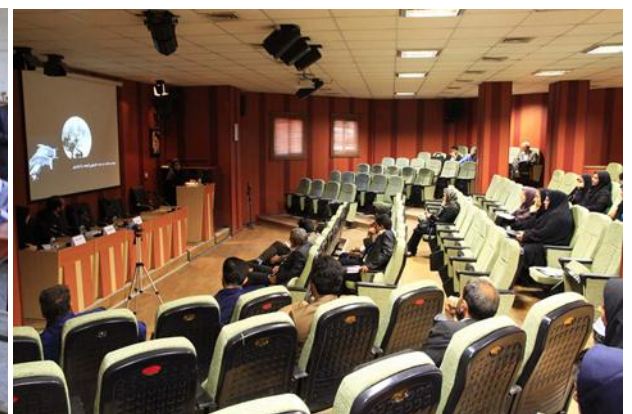
پنجمین همایش ملی انجمن فلسفه تعلیم و تربیت ایران
دانشگاه شهید باهنر کرمان ۳۱ اردیبهشت و ۱ خردادماه ۱۳۹۳

سخنران های اصلی همایش:
دکتر آن پلکون از دانشگاه استکهلم سوئد
پروفیسور توماس استوپه از دانشگاه بودک انگلستان
نیم سه غره خارون شیخ، لودئیس کتوب و ماریا جانسن از هلند
دکتر احمد رهنمایان از موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره)
دکتر خسرو باقری از دانشگاه تهران

محل برگزاری همایش:
تالار وحدت و تالارهای ادبیه و خواجهی دانشکده ادبیات
دبیر خانه همایش:
دانشگاه شهید باهنر؛ پژوهشکده فرهنگ اسلام و ایران

حامیان پنجمین همایش انجمن فلسفه تعلیم و تربیت ایران

مدیر کارگزاری همایش: ...

کارگاه‌های آموزشی با حضور اساتید داخلی و خارجی (کارگاه آموزشی تیم هلندی)

بازدید میهمانان همایش از آثار تاریخی کرمان: باغ شاهزاده/ ماهان

حضور صمیمانه اعضای انجمن فلسفه تعلیم و تربیت ایران در همایش پنجم

جلسات هیئت مدیره انجمن فلسفه تعلیم و تربیت ایران

یکی از بخش‌های ثابت این خبرنامه در هر شماره مربوط به گزارش صورت جلسات و مصوبات اصلی هیئت مدیره انجمن خواهد بود. مقصود از ارائه این گزارش‌ها، تأکید بر خصوصی نبودن این جلسات و لزوم اطلاع‌یابی تمام اعضای انجمن از مذاکرات و تصمیمات هیئت مدیره است. از این رو، در این جلسات، در صورت لزوم یا علاقه شخصی، علاوه بر اعضای اصلی و علی‌البدل، تمام اعضای انجمن نیز به صورت میهمان می‌توانند حضور یابند. ضمناً این اطلاع‌رسانی به اعضای انجمن این امکان را می‌دهد تا میزان و کیفیت عملکرد اعضای هیئت مدیره تحت نظارت همگانی قرار گیرد.

۱. گزارش جلسه دوازدهم (۱۷ اردیبهشت ۱۳۹۳)

مکان: دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی دانشگاه تهران
حاضرین: آقایان دکتر خسرو باقری، دکتر بختیار شعبانی ورکی، دکتر علیرضا صادق زاده، دکتر یحیی قانندی، دکتر رضا محمد چابکی، دکتر طاهره جاویدی، مجتبی همتی فر و علی روشنی زاده و خانم‌ها دکتر فاطمه زیباکلام، دکتر نرگس سجادیه و خانم خسروی.
مصوبات اصلی:

* درباره نشست علمی ماهانه انجمن بحث شد و با توجه به فرارسیدن ایام امتحانات و تعطیلات تابستان، مقرر گردید نشست آتی در شهریور ۹۳ برگزار گردد.

* آقای روشنی زاده، درباره وضعیت فعلی شاخه‌های استانی انجمن و گسترش آن‌ها گزارشی دادند و اعلام نمودند که از مناطقی همچون ایلام، لرستان و ... درخواست‌هایی برای تاسیس شاخه مطرح شده است. دکتر شعبانی و دکتر باقری تأکید نمودند که "چارچوب فعالیت این شعبه‌ها باید روشن شود. نباید صرف اینکه دفتری در استان‌ها وجود داشته باشد، به گسترش شعبه‌ها بپردازیم". آقای همتی فر بحث فضای مجازی را مطرح کردند و اینکه به گسترش ارتباطات مجازی باید توجه کرد که حاضرین ضمن تأیید لزوم توجه به فضای مجازی، آن را نافی وجود و گسترش شاخه‌های استانی ندانستند. دکتر قانندی نیز تعیین شرایط مورد نیاز برای تاسیس و فعالیت شاخه استانی را لازم دانستند که اشاره شد پیش از این مواردی تعیین گردیده است.

همچنین بحثی درباره نحوه تعیین و برنامه‌ریزی فعالیت‌های شاخه‌های استانی مطرح گردید که مقرر شد فعالیت‌های این شاخه‌ها به طور سالانه متناسب با سیاست‌های انجمن بررسی و مصوب گردد.

* همچنین مقرر شد گزارشی از شاخه‌های استانی فعال در جلسه آینده هیئت مدیره انجمن توسط آقای روشنی زاده ارائه گردد. همچنین مقرر شد آقای روشنی زاده پیش نویس آیین نامه شعبات استانی را تهیه و تا جلسه آینده هیئت مدیره ارسال نماید.

* با توجه به مطرح شدن لزوم تعیین سیاست‌های انجمن، بحث‌هایی انجام گرفت. مقرر شد انجمن برنامه استراتژیکی (برای یک دوره دو یا سه ساله) داشته باشد تا شعب نیز بر اساس همان برنامه‌ریزی کنند. دکتر باقری تأکید نمودند که برنامه استراتژیکی انجمن در عین انعطاف، باید طوری تدوین شود که مختصر و ناظر به اصول کلی کار باشد. دکتر شعبانی ورکی متولی تهیه پیش نویس برنامه استراتژیکی انجمن فلسفه تعلیم و تربیت ایران (سیاست‌های کلی انجمن فلسفه تعلیم و تربیت ایران) شدند. با توجه به تجربه پیشین دکتر زرغامی و دکتر

محمدی چابکی در طرح ممیزی رشته فلسفه تعلیم و تربیت قرار شد که ایشان نیز در تهیه پیش نویس مذکور مشارکت نمایند.

* دکتر صادق زاده در گلابه مطرح نمودند که "برخی از کارهایی که در حال حاضر توسط مراکز مرتبط با انجمن انجام می‌شود، با اطلاع و آگاهی هیئت مدیره نیست" و خواستار مشخص شدن وضعیت این فعالیت‌ها شدند. دکتر قانندی نیز در همین باره، توضیحاتی درباره همایش برگزار شده توسط انجمن علمی دانشجویی فلسفه تعلیم و تربیت دانشگاه خوارزمی ارائه نمودند.

* دکتر محمدی چابکی درباره درخواست و پیشنهاد دانشگاه شهید بهشتی درباره برگزاری همایش ششم در دانشگاه شهید بهشتی توضیحاتی دادند. در نهایت مصوب شد که همایش ششم انجمن فلسفه تعلیم و تربیت ایران با موضوع "فلسفه آموزش عالی" (در تاریخ تقریبی مهر یا آبان ۱۳۹۴) در این دانشگاه برگزار گردد. همچنین دکتر جمیل علم الهدی به عنوان دبیر علمی همایش و دکتر رضا محمدی چابکی به عنوان دبیر اجرایی تعیین گردیدند. در ادامه درباره برگزاری همایش‌های انجمن ملاحظاتی از سوی هیئت مدیره مطرح گردید، از جمله:

- در عین محوریت انجمن فلسفه تعلیم و تربیت ایران در برگزاری همایش‌ها، از ظرفیت سایر انجمن‌های علمی هم استفاده شود. رعایت این نکته در ترکیب اعضای کمیته علمی نیازمند توجه به وجه فلسفه تعلیم و تربیت اعضاست و استفاده از سایر اساتید و متخصصین با گرایش‌های تخصصی دیگر نباید منجر به تغییر رویکرد کلی شود.

- برای افزایش مشارکت در همایش، دبیر علمی همایش از اساتید فلسفه تعلیم و تربیت برای حضور علمی و ارائه مقاله به طور رسمی دعوت کند.

- همچنین پیشنهاد شد که ویژه‌نامه راهبرد فرهنگ برای فلسفه آموزش عالی به مقالات برتر همایش ششم اختصاص یابد.

* دکتر صادق زاده پیشنهادی ناظر به بین‌المللی کردن همایش‌های انجمن مطرح نمودند که دکتر شعبانی ورکی ضمن تأیید کلیت آن، لازمه چنین اقدامی را فراهم کردن زمینه دانست و پیشنهاد نمودند که با امضای تفاهم‌نامه‌ای با انجمن‌های فلسفه تعلیم و تربیت دیگر کشورها، می‌توان مقالاتی را در سایر کشورها ارائه نمود و در وهله بعد، به سمت بین‌المللی کردن همایش سالیانه انجمن حرکت کنیم که البته مسایل و مشکلات خاص خودش را دارد.

* درباره حقوق خانم خسروی، منشی انجمن، قرار شد آقای دکتر قانندی بررسی لازم را انجام دهند که در نهایت مجموع حقوق ایشان هفت میلیون و سی هزار ریال تعیین گردید که انشالله به موقع پرداخت خواهد شد.

۲. گزارش جلسه سیزدهم (۲۸ خرداد ۱۳۹۳)

محل برگزاری: دانشگاه خوارزمی تهران
حاضرین: آقایان دکتر خسرو باقری، دکتر بختیار شعبانی ورکی، دکتر علیرضا صادق زاده، دکتر یحیی قانندی، دکتر مسعود صفایی مقدم، دکتر سعید زرغامی و خانم خسروی.

مصوبات اصلی:

* در ابتدا هزینه‌ها و درآمدهای همایش کرمان که توسط آقای دکتر یاری ارسال شده بود، مورد بررسی قرار گرفت. آقای دکتر قانندی (خزانه دار انجمن) گفتند کمی ابهام در هزینه‌ها وجود دارد. بسیاری از هزینه‌ها مانند خرید فلش

و صنایع دستی کرمان، گزاف است. همچنین تعداد کتابچه چکیده مقالات (۵۰۰ نسخه) بسیار زیاد بوده است. مقرر شد که بقیه کتابچه‌ها به دفتر انجمن تحویل داده شود تا به عنوان درآمد انجمن به فروش برسد.

* آقای دکتر باقری گفتند اگر همایش‌ها خودگردان هستند انجمن باید درصد مشخصی را به آن‌ها کمک کند و در قبال آن فاکتور دریافت نماید. در غیر این صورت باید کل درآمد و هزینه‌های همایش به انجمن در تهران سپرده شود. مانند همایش اول، دوم و سوم.

* با توجه به اینکه تفاوت زیاد هزینه‌ها و درآمدهای همایش پنجم در کرمان، مصوب شد مبلغ بیست میلیون ریال معادل دو میلیون تومان بابت هزینه‌های همایش به آقای دکتر یاری داده شود و در مقابل از ایشان فاکتور دریافت گردد.

* آقای دکتر صادق زاده گفتند با آقای مهندس نوید ادهم صحبت کرده‌اند و قرار است ایشان با عنایت به نامه‌ای که انجمن برایشان ارسال کرده است، مبلغ چهل میلیون ریال به انجمن کمک مالی نمایند.

* خانم خسروی گفتند مجوز نشریه انجمن از طرف کمیسیون بررسی نشریات وزارت علوم صادر شده و نشریه با عنوان "نظریه‌ها و فلسفه تربیت" به ثبت رسیده است. اما آقایان دکتر باقری و دکتر صفایی مقدم گفتند بهتر است کلمه نظریه‌ها به نظریه تغییر یابد. در این خصوص قرار شد آقای دکتر شعبانی دوباره با آقای دکتر شریفی صحبت نمایند.

* مقرر گردید خانم خسروی پیگیری‌های لازم را در خصوص دریافت سامانه برای نشریه را انجام دهند. همچنین برای دریافت مقالات اطلاعیه‌ای روی سایت بگذارند.

* قرار شد از آقای یاری خواسته شود مقاله‌های همایش کرمان را "به شرط اینکه دوباره دآوری شوند" برای چاپ در نشریه ارسال کنند.

* آقای دکتر صفایی مقدم گفتند با توجه به اینکه قبلاً آقای دکتر مرعشی اعلام کرده‌اند، دانشگاه اهواز آمادگی دارد تا همایش هشتم را با عنوان "آموزش مداوم" برگزار نماید. قرار شد نامه‌ای از طرف انجمن برای آقای دکتر مرعشی با مضمون موافقت انجمن ارسال گردد. همچنین مقرر شد خانم خسروی نامه‌ای برای آقای دکتر شمشری در خصوص همایش هفتم بفرستند تا موضوع آن مشخص گردد.

* آقای دکتر باقری گفتند بهتر است فراخوان همایش ششم که قرار است در دانشگاه شهید بهشتی برگزار شود هرچه سریع‌تر به اعضا ارسال شود.

* مقرر گردید جلسات ماهانه انجمن برای ۶ ماه دوم سال ۹۳ مشخص گردد.

اصول و روش‌های تربیت در فقه تربیتی

تنظیم:

سیدنتقی موسوی

(دانشجوی دکتری جامعه المصطفی)

نشست علمی "اصول و روش‌های تربیت در فقه تربیتی" در تاریخ نهم اردیبهشت ۱۳۹۳ با حضور پژوهشگران گروه فقه تربیتی در موسسه اشراق و عرفان برگزار شد و آیت الله علیرضا اعرافی به ایراد سخن پرداختند. در ادامه به گزیده‌ای از دیدگاه‌های استاد اعرافی اشاره می‌شود:

اصل تربیتی عبارت است از کیفیت و قواعد حاکم بر عمل تربیتی و روش تربیتی عبارت است از افعال و اقدامات تربیتی. از باب نظیر می‌توان گفت که اصول تربیت مانند معقولات ثانی فلسفی است و روش‌های تربیتی مانند معقولات اولی [۱]. نکته دیگر آنکه، عمل عدمی هم روش تربیتی است و مادامی که فاعل، توجه و آگاهی دارد، عمل عدمی هم اقدامی تربیتی و روش تربیتی محسوب می‌شود؛ مانند تفاعل که عمل عدمی مریب است.

به تناسب شأن اصول و روش‌ها در تعلیم و تربیت، در فقه تربیتی نیز اصول و روش‌ها دارای جایگاه هستند و مورد داوری قرار می‌گیرند. در یک طبقه‌بندی، اصول و روش‌های تربیتی در قلمرو فقه تربیتی به سه چند تقسیم می‌شود: اصول و روش‌هایی که در متون دینی به آنها تصریح شده است مانند جداسازی بستر خواب کودکان و ...

اصول و روش‌هایی که تنها عنوان کلی و عام آنها در اسلام وارد شده؛ نه مصادیق آن‌ها. برای نمونه در روایاتی به تشویق و تنبیه توصیه شده است و از مصادیق آنها، سخنی

به میان نیامده و ممکن است با بررسی‌های علمی، مصادیقی جدید برای تشویق و تنبیه شناسایی شود که در دایره‌ی شمول آن حکم مفهوم تشویق و تنبیه قرار می‌گیرند.

در مواردی مشاهده می‌شود که عنوان جزئی، صنفی، نوعی و جنسی اصل و یا روش تربیتی در متون دینی به آنها تصریح نشده است؛ اما مصادیق قواعد کلی فقهی است مانند اینکه مشمول قاعده اتقان عمل تربیتی و یا لزوم صیانت مرتبی از گناه و معصیت، قرار می‌گیرد و به عبارت دیگر، در راستای تحقق اهداف تربیتی اسلام قرار می‌گیرد و راهی برای انجام تکالیف تربیتی شرعی قلمداد می‌شوند.

نوع چهارم، اصول و روش‌هایی است که در شمار اقسام پیشین نیست و بر اساس "اصول عملیه" (مانند برائت، استحباب، احتیاط) حکم آنان دانسته می‌شود.

در باب نقش کارشناسی‌های تربیتی، می‌توان اضافه کرد که در نوع اول، این نقش، بسیار اندک است؛ مگر اینکه کارشناسی‌های تربیتی بتوانند عروضی عناوین ثانوی (مانند اضرار یا اضرار) را در این موارد، احراز نمایند. در نوع دوم، این نقش برجسته‌تر می‌شود و بر اساس کارشناسی‌ها، دایره‌ی مصادیق مطلوبات و منهیات تربیتی اسلام، موسع و مضیق می‌شود. در نوع سوم و چهارم، این نقش، بسیار واضح‌تر است و محل پیوند علم و دین است.

ممکن است کسی مدعی شود که ورود دین به عرصه‌ی روش‌ها و از جمله شیوه‌ها و روش‌های تربیتی، نوعی ارشاد است و در نتیجه "دینی" تلقی نمی‌شود. در پاسخ باید گفت که اصل، مولویات الفاظ و احکام دین است و این سخن، در مجال دیگر مستدل شده است [۲].

یکی از مباحث چالشی و مهم، آن است که مصادیق روش‌های تربیتی در گونه دوم و نیز یافتن شیوه‌ها و روش‌های تربیتی برای امتثال تکالیف تربیتی شرعی و تحقق اهداف تربیتی اسلام، باید ملاکی طراحی نمود. به اجمال می‌توان گفت که باید به "ایصال‌گری" رفتار تربیتی برای اهداف تربیتی اسلام، یقین و یا اطمینان داشت و نیز اینکه اطمینان‌آوری کارشناسی‌های تربیتی (براساس قواعد علمی) کفایت می‌نماید. معیارهای دیگری نیز برای گزینش روش‌های تربیتی بر مبنای فقه تربیتی وجود دارد [۳].

پانویس‌ها:

[۱]. رک: فقه تربیتی مبانی و پیش‌فرض‌ها، علیرضا اعرافی، تحقیق و نگارش: سیدنتقی موسوی، قم: اشراق و عرفان، ۱۳۹۱، صص ۵۳-۱۵۵.
[۲]. رک: فقه تربیتی: یادگیری علم و دین، علیرضا اعرافی، تحقیق و نگارش: سیدنتقی موسوی، قم: اشراق و عرفان، ۱۳۹۱، پیوست اول.
[۳]. رک: احکام تربیت فرزند، علیرضا اعرافی، تحقیق و نگارش: سیدنتقی موسوی، قم: اشراق و عرفان، ۱۳۹۳، صص ۲۷-۲۹.

مجموعه علمی

حلقه‌ی فکری "رای"

هم‌خوانی انتقادی کتاب "روش‌شناسی علوم انسانی نزد اندیشمندان مسلمان؛ مدلی روش‌شناختی از علم اسلامی"

تنظیم:

حبیب رحیم پور ازغدی

(کارشناس ارشد فلسفه تعلیم و تربیت و سردبیر تارنمای علوم تربیتی رب)

"تارنمای علوم تربیتی رب" در نظر دارد حلقه‌ی فکری به قصد هم‌اندیشی و گفت‌وگو پیرامون کتاب "روش‌شناسی علوم انسانی از منظر اندیشمندان مسلمان؛ مدلی روش‌شناختی از علم اسلامی" برگزار نماید.

این حلقه تا انتهای تابستان ۹۳ روزهای شنبه، ساعت ۱۷ در موسسه‌ی "اشراق" به نشانی تهران، میدان فردوسی، خیابان سپهبد قرنی، خیابان اراک غربی، کوچه‌ی شهریور، انتهای بن‌بست دوم غربی، شماره‌ی ۲ برگزار می‌گردد.

بدین وسیله از عزیزانی که مشتاق‌اند در این نشست‌ها شرکت کنند، تقاضا می‌شود با دبیر علمی این نشست‌ها، محمد ناصر پور (کارشناسی ارشد علوم تربیتی دانشگاه تربیت مدرس) به شماره‌ی ۰۹۳۷۶۶۹۵۹۷۷ تماس بگیرند.

ساختار کلی کتاب

در این کتاب کوشش شده‌است مبانی فکری جریان‌ها و الگوهای متنوع علم اسلامی که در چند دهه‌ی اخیر در جهان اسلام شکل گرفته و طرح شده‌است، در ابتدا معرفی و پس از آن، ارزیابی شود.

سه بحث محوری که نویسندگان این اثر در تقریر و نقادگی "روش‌شناختی علم اسلامی" مورد توجه قرار داده‌اند، عبارت است از: الف) همه‌ی حوزه‌های "معرفت علمی" در علوم انسانی، متکی بر مجموعه‌ای از سلسله‌مراتب معرفتی است که شناسایی روش‌شناسی در آن اهمیت بالایی دارد. ب) پارادایم، مفهومی محوری در چارچوب ارزیابی این کتاب است که مبنای ارزیابی نویسندگان مقایسه پارادایم‌های متفاوت در

انسانی پژوهش‌گاه حوزه‌ی دانش‌گاه)

فصل ۹: با توجه به ضعف‌ها و قوت‌های اندیشمندی که آراء آن‌ها در فصل پیش مورد توجه قرار گرفت، در این فصل مدل پیشنهادی نویسندگان ارائه خواهد شد. این فصل به سه گفتار تقسیم شده است: گفتار اول به سلسله‌مراتب معرفت در حوزه علم می‌پردازد. در گفتار دوم به بحث تضادهای بنیادین میان اسلام و تفکر سکولار غرب پرداخته شده و در نهایت، گفتار سوم است که مقدمه‌ای بر سلسله‌مراتب معرفت و روش‌شناسی علم اسلامی است. تلاش کتاب این است که بیشتر از آن‌که در مورد مفهوم، امکان یا مطلوبیت علم دینی بحث کند، به بحث روش‌شناسی علم اسلامی بپردازد. این فصل می‌تواند مقدمه‌ای بر فرایندی طولانی از کشف و جست‌وجو باشد که "رسیدن" به ظهور علم اسلامی را ممکن سازد.

این کتاب مشتمل بر ۱۰ فصل است که مباحث مطرح شده در آن بدین شرح است:

فصل ۱: به معرفی جریان‌های فکری اخیر در جهان اسلام می‌پردازد. بر این اساس، تلاش می‌شود علت ظهور نهضت فکری اخیر در جهان اسلام ارزیابی شود. در همین راستا، معرفی جریان‌های فکری مختلف و گروه‌های سرشناس در آن‌ها بررسی می‌شود.

فصل ۲ تا ۷: به ارزیابی بنیان‌گذاران جریان‌های مختلف فکری در اسلام در چند دهه اخیر می‌پردازد. بر این اساس، آراء اسماعیل الفاروقی، سیدمحمدنقیب العطاس، ضیاالدین سردار، سیدحسین نصر، موریس بوکای و مسعودالعالم چودری ارزیابی می‌شود. هرچند چارچوب فکری حاکم بر این کتاب، ارزیابی روش‌شناختی آرای این اندیشمندان است اما با توجه

به این‌که روش‌شناسی با دیگر مبانی فکری مرتبط است، تلاش می‌شود در حد امکان جوانب مختلف آرای آن‌ها نیز ارزیابی شود.

فصل ۸: به ارزیابی آرای سه گفتمان فکری غالب در ایران می‌پردازد. (مدل "تأسیسی" علم دینی دکتر خسرو باقری، مدل علم دینی در دیدگاه فرهنگستان علوم اسلامی قم و علم دینی در چارچوبی پارادایمی؛ مدل یاد "گروه فلسفه‌ی علوم

ماکسین گرین

Maxine Greene

تنظیم: افسانه عبدلی (دانشجوی دکتری فلسفه تعلیم و تربیت دانشگاه فردوسی مشهد)

“ماکسین گرین” به عنوان مادر زیبایی‌شناسی فیلسوف تربیتی، نویسنده، معلم و فعال اجتماعی است که در سال ۱۹۱۷ متولد و در سال ۲۰۱۴ وفات یافت. او از کودکی به نوشتن علاقه داشت و داستان‌هایی درباره هر چیزی که پیرامون او بود، می‌نوشت. در انتهای نوجوانی با افراد که بر ضد فاشیسم بودند، ملاقات نمود که تأثیر عمیقی بر افکار او نهادند و او را به سیاست علاقه‌مند کردند.

ماکسین گرین مدرک لیسانس خود را در سال ۱۹۳۸ از کالج بارنارد دانشگاه کلمبیا و مدرک کارشناسی ارشد (۱۹۴۹) و دکتری را از دانشگاه نیویورک (۱۹۵۵) دریافت نمود. وی پس از دریافت درجه دکتری، در سال ۱۹۶۵، عضو هیات علمی کالج معلمان دانشگاه کلمبیا شد.

علاقه اصلی او عبارتند بودند از: زیبایی‌شناسی، فلسفه تربیت، فلسفه سیاست، فلسفه قاره‌ای و عدالت اجتماعی. وی بیش از سی سال نیز عضو موسسه مرکزی لینکلون، مقرر فیلسوفان بود. در این مقر او اهمیت هنرها را در علوم تربیتی

نشان داد. او در ۱۹۷۶ کارگاه‌هایی را به خصوص در ادبیات به عنوان هنر هدایت می‌کرد. در سال ۲۰۰۳ او به تاسیس موسسه ماکسین گرین برای تخیل اجتماعی، هنر و تعلیم و تربیت پرداخت. موسسه از کارهای خلاقانه حمایت می‌کرد که در آنها بینش‌های اجتماعی جدیدی بود. هدف او گسترش جستجو، تخیل و خلق آثار هنری به وسیله افراد مختلف بود. در سال ۲۰۰۵ ایجاد دبیرستان هنرها، تخیل و جستجو در رابطه با همان مقرر فلسفه و دیدگاه جدیدی برای تشکیل مدارس عمومی به او الهام شد. در مدرسه دانش‌آموزان را تشویق می‌کرد تا توانایی‌های تخیلی خود را به هنر و دیگر حوزه‌های موضوعی بسط بدهند.

گرین رئیس انجمن پژوهش تربیتی آمریکا، فلسفه تربیت اجتماعی، انجمن مطالعات تربیتی آمریکا و فلسفه تربیت اجتماعی ایالت آتلانتیک میانه بود. همچنین، او بر روی هزاران

مربی، به دلیل اهمیت و توجه به نیروی حیاتی هنرها برای معلمان و دانش‌آموزان، تأثیر گذاشته است. از نظر ماکسین گرین هنر یک محرک تعیین‌کننده است، روشی که درباره‌ی جهان ایجاد حس می‌کند. افکار او درباره‌ی وجود و قدرت تخیل، در مقالات و کتاب‌های او آورده شده است. او درجات و مدال‌های افتخاری زیادی را از دانشگاه‌های معروف دنیا کسب نمود، و از طرف نیویورک تایمز یکی از فلاسفه برجسته‌ی ۵۰ سال گذشته معرفی شده است.

گرین دارای ۸ کتاب، ۵۹ مشارکت در تدوین یک فصل از کتاب، ۲۶۵ مقاله، سخنرانی و تک‌نگاری، ۱۸ فایل صوتی و تصویری بحث درباره‌ی یک موضوع است. ۶۷ تن نیز درباره‌ی آثار او در قالب مقاله و کتاب به بحث و بررسی پرداخته‌اند.

گزارش نخستین هم‌اندیشی

تنظیم:

علی پارسانیا

(دانشجوی دکتری فلسفه تعلیم و تربیت دانشگاه تربیت مدرس و عضو اندیشکده تعلیم و تربیت دال)

نقد و بررسی الگوهای پذیرش دانشجو معلم در ایران

آماده نماییم. حجه الاسلام ذوعلم با تفکیک الگوی پذیرش دانشجو معلم مطلوب و موجود، دانشگاه فرهنگیان را یک راه حل میانی خواند و طراحی الگوی مطلوبی مرکب از سه وجه “مدرسه، دانشگاه فرهنگیان و دانشگاه‌های تخصصی” را پیشنهاد و توصیه نمود.

دکتر مهرمحمدی، به عنوان آخرین سخنران بخش اول هم‌اندیشی، دانشگاه فرهنگیان را در تأمین و توسعه منابع انسانی وزارت آموزش و پرورش دارای مرجعیت و محوریت دانست که تربیت معلم نیز بخشی از این مأموریت خواهد بود. او با این بیان که دانشگاه فرهنگیان یک “دانشگاه حرفه‌ای” است، آن را متفاوت از سایر دانشگاه‌های آکادمیک تعریف نمود و عنوان نمود که دانشگاه فرهنگیان نه توان رقابت در تربیت تخصصی با چنین دانشگاه‌هایی دارد و نه چنین رقابتی صحیح است. سرپرست فعلی دانشگاه فرهنگیان با اشاره به اینکه “تربیت معلم امری ملی است”، استفاده از همه ظرفیت‌های موجود را لازم و عقلانی دانست. دکتر مهرمحمدی با تمایز میان دو بخش “تربیت علمی” و “تربیت حرفه‌ای” در تربیت معلم، تأکید نمود که برای “تربیت علمی” معلمان آینده باید از ظرفیت‌های دیگر دانشگاه‌ها استفاده کرد و آنچه بر عهده دانشگاه فرهنگیان قرار می‌گیرد، “تربیت حرفه‌ای” است. بنا به این ایده، دانشگاه فرهنگیان، متولی ارائه خدمات تربیتی برای علاقه‌مندان است که دوره کارشناسی خود را در یکی از دانشگاه‌های معتبر گذرانده‌اند و برای کسب صلاحیت‌های حرفه‌ای متناسب با معلمی در دوره‌های تحصیلات تکمیلی به این دانشگاه وارد می‌شوند.

الگوهای “کارآفرینی” که جذب و تربیت معلم را فرصتی برای ایجاد اشتغال تحصیل‌کردگان دانشگاه‌ها می‌داند و “سفارش” به دانشگاه‌ها برای تربیت معلم مورد نیاز آموزش و پرورش را “مردود دانست. از نظر وی چون تخلُّق به اخلاق الهی و سبک زندگی اسلامی نیاز به استدرج و بستر زمانی دارد، این مهم در غیر از دانشگاه فرهنگیان برآورده نمی‌شود. از این رو باید دانشجو معلمان با مدرک دیپلم جذب شوند و تحت تعلیم و تربیت شبانه‌روزی شایستگی‌های لازم را کسب نمایند. البته وی با استناد به ماده ۲۸ اساسنامه دانشگاه فرهنگیان، امکان جذب دانش‌آموختگان دانشگاه‌های دیگر به حرفه معلمی را منتفی ندانست، اما بر فرعی بودن چنین شیوه‌های در پذیرش دانشجو معلم تأکید نمود.

حجت‌الاسلام ذوعلم، به عنوان سخنران بعدی، به نقد دیدگاه‌های مطرح در پذیرش دانشجو معلم پرداخت. او تأکید نمود که عمده دیدگاه‌های مطرح “معلم به عنوان کارمند آموزش و پرورش” را مورد توجه قرار می‌دهند و از “معلم برای مدرسه” غفلت می‌کنند. این دیدگاه‌ها در حالی به تأخیر در جذب و گزینش معلم تمرکز دارند که شناسایی هر چه سریع‌تر استعدادها معلمی ضروری است. ذوعلم همچنین این نگرش را که تربیت معلم باید در محیط بسته صورت بگیرد، نادرست خواند و آن را جداسازی معلم آینده از محیط واقعی تربیت معرفی نمود. از نظر او به جای مواجهه انفعالی در جذب و پذیرش دانشجو معلمان، با این نگرش که تربیت معلم نوعی نخیه پروری است، باید با رویکرد فعال به “اصطفا و انتخاب” افراد مستعد پرداخت و افزود “ما باید از دبیرستان استعدادهای افراد برای معلمی را کشف کرده و از همان دوره، آن‌ها را با نوعی سازوکار مناسب برای انجام رسالت معلمی

تربیت معلم از موضوعات مهم حوزه تعلیم و تربیت است که کمتر مورد توجه صاحب نظران تعلیم و تربیت کشور قرار گرفته است و خلأ نظری این حوزه خود نشانه‌ای بر این مدعاست. با توجه به اهمیت موضوع، اندیشکده تعلیم و تربیت دال و دانشگاه فرهنگیان و با همکاری انجمن فلسفه تعلیم و تربیت ایران و انجمن مطالعات برنامه درسی ایران نخستین جلسه هم‌اندیشی پیرامون الگوهای پذیرش دانشجو معلم در ایران دوشنبه ۲۹ اردیبهشت ۱۳۹۳ در پردیس مرکزی دانشگاه فرهنگیان برگزار نمودند. در این جلسه دکتر محمدحسن دوگانی (نماینده فعلی و نائب رئیس سابق کمیسیون آموزش و تحقیقات مجلس شورای اسلامی)، دکتر محمود مهرمحمدی (سرپرست دانشگاه فرهنگیان)، حجت‌الاسلام علی ذوعلم (رئیس پژوهشکده فرهنگ و مطالعات اجتماعی)، آقای اسداله اسدی گرمارودی (از مؤسسان و سرپرست سابق دانشگاه فرهنگیان) و حجت‌الاسلام دکتر علیرضا صادق زاده (معاون فرهنگی دانشگاه فرهنگیان) به بیان دیدگاه‌ها و ایده‌های خود درباره الگوی پذیرش دانشجو معلم در ایران پرداختند.

آقای اسدی گرمارودی ضمن طرح پیش‌نیازهای تربیت معلم، تغییر رویکرد کشور در این امر را لازم دانست. از نظر وی تربیت معلم باید از رویکرد “تک‌دانشی” و “تک‌رشته‌ای” به سمت “چند دانشی” و “چند رشته‌ای” چرخش کند. سرپرست سابق دانشگاه فرهنگیان، این دانشگاه را بر اساس سند نهاد اصلی متولی تربیت معلم معرفی نمود و تأکید کرد که بنا به حساسیت معلمی و در نتیجه تربیت معلم، در پذیرش دانشجو معلمان باید علاوه بر صلاحیت‌های عمومی، صلاحیت‌های ویژه نیز لحاظ گردد. اسدی گرمارودی

۱. پژوهشی فلسفی درباره‌ی امکان تربیت دینی

نویسنده: میثائیل هاند

مترجم: دکتر سید مهدی سجادی

ناشر: شرکت چاپ و نشر بین الملل

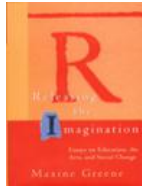
سال: ۱۳۹۳

بهار ۱۳۹۳، کتابی با عنوان "پژوهشی فلسفی درباره‌ی امکان تربیت دینی" تالیف میثائیل هاند و ترجمه‌ی سید مهدی سجادی (عضو هیئت علمی گروه فلسفه‌ی تربیت، دانشگاه تربیت مدرس) روانه‌ی بازار کتاب شد. این کتاب، "امکان" تربیت دینی را از زاویه‌ی دید "فلسفی" و با روی‌کردی انالیتیکال بررسی می‌کند. سؤال از "امکان تربیت دینی" به این معنا است که تربیت دینی از نظرگاه "منطق" می‌مکن است یا نه؛ شماری از شکاکان و ناپاوران به امکان تربیت دینی، به این دلیل که اعتقاد دارند "فهم دینی" در گروهی "باور دینی" است و تأکید می‌کنند: "باورهای دینی الزاماً پیش‌فرض فهم دینی است"، قائل به "امتناع" تربیتی دینی شده‌اند.

شماری دیگر با روی‌کردی اپیستمولوژیک و طرح این پرسش که به‌راستی دین شکلی از اشکال دانش است یا نه و آیا "تربیت دینی" ناظر به این شکل ویژه از دانش شکل می‌گیرد؟ در "امکان تربیت دینی" مناقشه کرده‌اند. میثائیل هاند در این کتاب با بررسی نظرات فیلسوفانی مانند ویگنشتاین، فیلیپس، هودسن، ویزدم، برنت، میشل

2. Releasing the Imagination: Essays on Education, the Arts, and Social Change

Author: Maxine greene
 Publisher: Jossey-Bass Publishers
 Year: 2000

در کتاب "رها سازی تخیل" تلاش گرین بر این است که جستجوی خودش را با کوشش‌های دیگر معلمان و مربی معلمان که از خودمحروری و زندگی فن‌سالارانه خسته شده‌اند و کسانی که می‌خواهند فهمشان را از تنوع افزایش دهند، ارتباط حاصل کند. مقالات بر روی تخیل به عنوان وسیله‌ای که از طریق آن یک جهان منسجم به دست می‌آید، متمرکز شده‌اند، زیرا تخیل چیزی است که باعث امکان همدلی می‌شود و به مردم اجازه می‌دهد تا به جهان‌های دیگر وارد شوند (به عنوان مثال از طریق شعر و موسیقی). کتاب فرایندهای سوال انسان و مقاومت در برابر بی‌معنایی را بررسی می‌کند، به عبارتی از شرحی از بازسازی مدارس به سوی ارائه‌ی اشکالی از سواد در حرکت است. بخش یک "ایجاد امکانات" شامل (۱) جستجوی بافت‌ها؛ (۲) تخیل، پیشرفت، و غیرمنتظره؛ (۳) تخیل، جامعه و مدرسه (۴) کشف علم تربیت (۵) چشم‌انداز اجتماعی و رقص زندگی (۶) یادآوری اشکالی از کودکی. فصل دوم اشراق‌ها و بصیرت‌ها (روشن‌سازی‌ها و تجلیات) شامل: (۷) جستجوی مداوم برای برنامه‌درسی؛ (۸) نوشتن برای یادگرفتن؛ (۹) تدریس برای گشودن؛ (۱۰) هنر و تخیل و (۱۱) متن‌ها و حاشیه‌ها است. بخش سوم جامعه در حال ساخت شامل: (۱۲) اشتیاق به تکثرگرایی؛ (۱۳) استانداردها، یادگیری‌های مشترک و تنوع و (۱۴) صداهای متعدد و واقعیت‌های متعدد است.

لیهای و رونالد لورا پیرامون دانش دینی، باور دینی و امکان تربیت دینی، در صدد بوده‌است پاسخ‌های مدلل و معتبری در رد ادعای منکران "امکان تربیت دینی" صورت‌بندی کند. فصل‌های این کتاب که در زمره‌ی اولین کتبی است که با روی‌کرد انالیتیکال در فضای فلسفه‌ی تربیت ایران منتشر شده، عبارت است از: یک مسأله‌ی فلسفی (پرسش از امکان تربیت دینی)، فهم شکل دانش، پرسش از امکان شکل دینی دانش، معنای گزاره‌های دینی، قضایای ذهنی و مادی. برای تهیه‌ی کتاب می‌توانید به فروشگاه مرکزی شرکت چاپ و نشر بین‌الملل به نشانی تهران، میدان فلسطین، ضلع شمال‌شرق میدان مراجعه نمایید.

2. Variations on a Blue Guitar: The Lincoln Center Institute Lectures on Aesthetic Education

Author: Maxine greene
 Publisher: Teachers College Press
 Year: 2001

این کتاب شامل مجموعه‌ای از سخنرانی‌ها درباره‌ی موضوعاتی چون تربیت زیبایی‌شناسی، تخیل و تحول، اصلاح و نوسازی آموزشی، تعالی، استانداردها، و تنوع فرهنگی است. سخنرانی‌های موجود در این کتاب شامل خوداکتشافی بیست‌وپنج ساله‌ی نویسنده و تلاش مداوم برای به حرکت واداشتن تنوعی از معلمان برای کشف ابعاد جدید خودشان است. پس از مقدمه، ماکسین گرین و موسسه مرکزی لینکلن: تنظیم متن (اسکات نوپ براندون، مدالین اف هولزر)، کتاب به پنج بخش تقسیم می‌شود: (۱) تعریف تربیت زیبایی‌شناسی؛ (۲) تخیل و تغییر؛ (۳) تعالی، استانداردها، نوسازی مدرسه و اصلاح؛ (۴) تنوع فرهنگی و جامعه و (۵) گستردن جهان.

"سیمافکر" تارنمای صوتی و تصویری حوزه اندیشه و علوم انسانی

الیاس قنبری
 (کارشناس ارشد مطالعات فرهنگی و مدیر تارنمای سیمافکر)

آن‌ها حتی در رسانه‌های مکتوب نیز بازتاب پیدا نکرده‌اند. دومین وظیفه "سیمافکر"، تولید برنامه‌های تصویری است، از جمله برنامه‌های "دریچه" و "پاراگراف" که به صورت ماهانه منتشر می‌شوند. "دریچه" همراه یک موضوع مهم در حوزه علوم انسانی را در سه بخش "گیشه"، "رویداد" و "گفت‌وگوی ماه" به بحث می‌گذارد. "پاراگراف" نیز در هر شماره به ایده شاذ و البته مکتوب یکی از نخبگان جوان علوم انسانی می‌پردازد. "روایت" نیز از دیگر برنامه‌های تولیدی این سایت است که به زندگی متفکران ایران می‌پردازد و به‌زودی نخستین شماره آن منتشر خواهد شد. در ماه‌های آینده، نسخه جدید سایت "سیمافکر" رونمایی شده و امکانات جدیدی به‌منظور ایجاد فضایی کاربرمحور، اضافه خواهد شد. بخش زنده همایش‌های مهم علوم انسانی و امکان بارگذاری فایل‌های صوتی و تصویری توسط کاربران، بخشی از این امکانات است.

[در صورت دسترسی به اینترنت، روی آرم این سایت در سمت راست مطلب کلیک کنید!]

علاقه‌مندان حوزه اندیشه و علوم انسانی، معمولاً با "متن" علمی سروکار دارند. اما در کشور ما تابه حال بحث خاصی درباره کارکرد صوت و تصویر در علوم انسانی صورت نگرفته و بنابراین اقدامی هم در این باره انجام نشده است یا شاید دیگر باید گفت "نشده بود". مهم‌تر از گزاره‌هایی مانند صوت را می‌توانیم در اتوبوس یا در حال رانندگی گوش کنیم تا از وقت مان بهتر استفاده کنیم، این است که شاید جنبه‌های مهمی از "فرامتن" را تنها بتوان در فیلم و تا حدی در صوت سخنان یک متفکر مشاهده کرد. "سیمافکر" نخستین سایت صوتی و تصویری در حوزه اندیشه و علوم انسانی است که با چنین دغدغه‌ای وارد فضای رسانه‌های شده است. "سیمافکر" نخستین وظیفه خود را پوشش فایل‌های تصویری و صوتی همایش‌ها، دوره‌های آموزشی و دیگر برنامه‌های علوم انسانی می‌داند. این سایت تاکنون بیش از دویست فایل تصویری را منتشر کرده است و در آینده به پوشش فایل‌های صوتی نیز خواهد پرداخت. بخشی از این پوشش‌دهی، مربوط به برنامه‌های روز بوده و بخش دیگر نیز مربوط به برنامه‌های آرشیوی و قدیمی است که برخی از

خبرنامه الکترونیکی انجمن فلسفه تعلیم و تربیت ایران

مدیر مسئول: دکتر محمد حسینی / سردبیر: دکتر رضا محمدی / مدیر داخلی: مجتبی همتی فر همکاران این شماره: دکتر مراد باری دهنوی، حبیب رحیم پور، علی یارسانیا، الیاس قنبری، سید نقی موسوی، افسانه عبدلی، الهام صباحی و خانم خسروی

توجه: خبرنامه به صورت فصلنامه منتشر خواهد شد/ علاقه‌مندان می‌توانند مطالب خود را متناسب با چارچوب خبرنامه و به صورت تایپ شده از طریق ایمیل "rmrahy@gmail.com" ارسال نمایند/ آخرین مهلت ارسال مطالب، یک ماه قبل از انتشار خبرنامه است. مطالبی که پس از تاریخ تعیین شده به خبرنامه واصل شود، برای شماره‌های بعدی مورد بررسی قرار خواهند گرفت/ هیئت تحریر خبرنامه در رد و پذیرش، و همچنین ویرایش مطالب ارسالی آزاد است.

همه اساتید، دانشجویان، پژوهشگران و علاقه‌مندان فلسفه تعلیم و تربیت کشور می‌توانند با توجه به چارچوب خبرنامه، اخبار و گزارش‌های فعالیت‌ها و برنامه‌های مرتبط با حوزه فلسفه تعلیم و تربیت را از دانشگاه و استان خود برای خبرنامه ارسال نمایند.